

Posudek oponenta diplomové práce

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta humanitních studií

Katedra sociální a kulturní ekologie

Název práce: Mezi tmavě zelenou a šedou: zkoumání absolventů sociální a kulturní ekologie na FHS UK

Autor: Bc. Adam Hron

Vedoucí práce: Mgr. Bohuslav Kuřík, PhD.

Oponent práce: Mgr. Václav Orcígr

Všeobecný úvod: informace o práci, obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec):

Koncept habitu, jak jej používá Pierre Bourdieu, se stal jedním z nejuznávanějších přístupů zkoumání společnosti dvacátého století. Jako jeden z mála dokázal obstát při překlenutí dlouhodobé propasti mezi individualizovaným jednáním a sociální strukturou. I z toho důvodu bývá využíván v celé řadě sub-oblastí sociálně-vědního zkoumání. V případě environmentalistiky není tento přístup dosud zcela obvyklý, ovšem to zdaleka neznamena, že by zde jeho využití nebylo přínosné, naopak. Adam Hron si teoretické koncepty Bourdieu vybral jako východisko pro svůj výzkum absolventů Katedry sociální a kulturní ekologie FHS UK. V diplomové práci se pokouší konstruovat rámce habitů bývalých studentů katedry pomocí kvantitativního šetření, jež dále navrhuje k etnografickému zkoumání kvalitativními metodami.

Obsahová stránka:

Práce je členěna logicky ve dvou hlavních tematických blocích vydělujících teoretickou a analytickou část, na kterou navazuje syntéza zjištěných poznatků, jež zahrnuje konstrukci načrtnutí habitů absolventů, následné reflexivní „intermezzo“ a hlavní závěry. Bohužel zásadní nedostatek celé práce vidím v nekompletním teoretickém základu, který zahrnuje pouze stěžejní teoretické konceptualizace, dosavadní stav poznání pak omezuje pouze na prostředí zkoumané katedry. Nereflektuje přitom další využití výchozí teorie v jiných studiích, které se zaměřují na zkoumání prostředí environmentalismu, a pro práci by mohly poskytnout jednak důležitá srovnání, anebo nové koncepty jako *ekologický habitus* či *environmentální kapitál*. Teoretická část je oproti zbytku práce výrazně upozaděná, za ne

zcela vhodné považuji i to, že již obsahuje výzkumný plán, který by patřil spíše do výzkumné části a zde v podstatě doplňuje nedostatečně rozpracované teoretické pozadí.

Samotný výzkum je designovaný pečlivě a svědčí o dobré znalosti i promyšlenosti využitých metodických postupů, které zároveň souzní s metodickými postupy, jež uplatňuje i Bourdieu. Za problematiku ovšem považuji nejasné vymezení hlavních výzkumných otázek i často uplatňované hodnotící soudy, jež však mnohdy nejsou podepřeny relevantními argumenty. Přestože se autor snaží reflektovat svoji pozici participujícího pozorovatele, ne vždy je toto hledisko zohledňováno a práce proto místy působí spíše jako studentský žurnál než jako odborný text. Pozitivní je oproti tomu způsob práce s daty, která jsou tříděna pečlivě, i jejich grafická znázornění.

Práce pro Katedru kulturní a sociální ekologie představuje zajímavou reflexi zakotvenou v komplexním sběru dat o zkoumaném sociálním poli, což považuji za důkaz její relevance.

Práce s literaturou:

Autor pro diplomovou práci zvolil relevantní zdroje v rozsahu, jenž je stále možné považovat za adekvátní, přestože by si práce zasloužila výrazně silnější teoretickou oporu. Některé odkazy jsou pouze povrchní a jejich využití pro účely práce je proto spekulativní; problematiku je i způsob citování, který je ne vždy konzistentní, v některých případech jsou jména autorů komolena.

Formální stránka:

Formální členění splňuje nároky kladené na akademický text, za výrazný problém lze ovšem považovat chyby pramenící z nedostatečné korektury. V některých případech (s. 62, 76, 81) se jedná o chyby tak zásadní, že znemožňují pasáže textu srozumitelně pochopit (např. nedokončený odstavec, prohození či vypadnutí slov apod.). Drobné překlepy lze pak nalézt téměř na každé straně textu, což ve výsledku až příliš rozkrývá, že práce zřejmě byla dokončována na poslední chvíli. Jazykově je práce v pořádku, přestože by místy potřebovala o něco formálnější ráz.

Celkové hodnocení:

Adam Hron si pro zkoumání vybraného pole vybral zajímavý a relativně inovativní přístup, přičemž jeho rozpracování navrhovanou formou představuje potenciál pro budoucí využití.

Celkový dojem ovšem bohužel kazí nedotažené zpracování teoretické části i stylistická a formální úprava textu. Z těchto důvodů práci **doporučuji k obhajobě s hodnocením dobře při počtu bodů 8.**

Otázky pro diskuzi k obhajobě:

- 1) Pro Bourdieu je vzdělávací systém jedním ze základních reprodukčních mechanismů sociální struktury. Jak ovlivňuje studium katedry SKE reprodukci sociálních nerovností mezi absolventy a jejich studiem proměňované habitusy?
- 2) V sociální teorii se pozvolna etablují nové koncepty související s aplikací Bourdieuových konceptů na poli environmentalistiky. Co by na základě poznatků zjištěných v práci měly představovat koncepty *ekologického habitus* a *environmentálního kapitálu*?

V Praze dne 31. 8. 2017

Mgr. Václav Orcígr